Pályázati beszámoló (NKA 3513-00461 sz. pályázat)
a Magyar Nemzeti Levéltár Veszprém Megyei Levéltára állományvédelmi műhelyének tevékenységéhez szükséges szakmai anyagok (vegyszerek és segédanyagok) beszerzéséhez

Tisztelt Közgyűjtemények Kollégiuma!

Egyedi pályázat szakmai beszámolójához

A Magyar Nemzeti Levéltár Veszprém Megyei Levéltára jól felszerelt restaurátor műhellyel rendelkezik, amelynek eszközellátottságát a levéltár 2002–2005 között rekonstrukciója során, illetve 2006-tól kezdődően részben a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával, részben saját források igénybevételével biztosítottuk. A műhelyben egy főállású restaurátor és könyvkötő végzettségű munkatárs dolgozik.

Az intézményünkben meglévő feltételeknek köszönhetően az elmúlt években csak kivételes esetben vettünk igénybe külső szolgáltatót iratrestaurálás elvégzésére. A szükséges szakmai anyagok (vegyszerek, segédanyagok) beszerzését részben szintén a Nemzeti Kulturális Alap, részben saját források biztosították. Ezzel az állományvédelmi feladataink ellátásában a magas minőségi követelmények érvényesítése mellett költséghatékonyságra törekedtünk.

A címben jelzett témában született pályázati kiírás – a korábbi évektől eltérően – kizárólag a múzeumi és a könyvtári területen működő intézményeknek ad lehetőséget pályázat benyújtására. Áttekintve a munkatervünkben tervezett állományvédelmi (restaurálási) feladatokat, jelentős költségkülönbséget regisztráltunk a saját munkaerővel, saját munkaidőben történő restaurálás és a vállalkozónak kiadandó restaurálás között. Míg az előbbi esetében csupán az anyagigényt kell külön forrásból fedeznünk (az eredetileg pályázott 715 ezer forint), addig az utóbbi esetében a vállalkozói díj is felszámításra kerül, amellyel számításaink szerint a tervbe vett öt kötet és mintegy száz pausz tervrajz esetén a teljes költség akár a két millió forintot is elérheti.

Egyedi pályázatunk benyújtását tehát egyrészt a megfelelő infrastrukturális és személyi kapacitás rendelkezésre állása, másrészt a költséghatékonyság szempontjai indokolták.

Pályázatunkat – egyeztetve a Kollégium titkárával – egyedi pályázatként nyújtottuk be a 8. altéma (3533/189) felhívásával megegyező témában. A pályázati kiírás olvasásakor azzal kellett szembesülnünk, hogy arra kizárólag múzeumok és könyvtárak adhatnak be pályázatot – ellentétben a korábbi években folytatott gyakorlattal.
Két nagyobb és restaurálási szempontból problémás anyagrész restaurálása zajlik jelenleg a levéltárunk műhelyében, ezek korszerű elvégzéséhez pályázunk különféle segédanyagok és vegyszerek beszerzésére.
A két anyagrész Krasznai Lajos szobrászművész levéltári letétbe került iratanyagának pausz tervrajzai, illetve a gyűjteményünkben őrzött izraelita hitközség vegyes anyakönyvei restaurálásának folytatása volt.

A Magyar Nemzeti Levéltár Veszprém Megyei Levéltára a pályázati altémában pályázott 715 ezer Ft támogatás helyett 21%-nyi, 150 ezer Ft támogatást nyert el. A

vegyszerek beszerzéséhez szükséges különbözötet saját forrásból nem terveztük és nem is tudtuk volna megvenni.
A pályázatból beszerezni kívánt vegyszerek és segédanyagok az alábbiak voltak. Vastaggal szedve a beszerzett anyagokat. A listából látható, hogy a Krasznai hagyaték és izraelita anyakönyvek restuaráláshoz szükséges segédanyagok nagy részét nem tudtuk beszerezni, ami nehezíti, lassítja a munkák kivitelezését.

Fitinsav, Sigma-Aldrich, Budapest: 1l : 64,2 Euro
Azúr vegyszerbolt, Budapest:108600Ft

Ceiba Csehország- Párkány:

Latex szivacs: 350 Kc
Hollytex nem szövött PEs segédanyag préseléshez: 5673 Kc
Tylose Metil-cellulóz ragasztó 750 g: 867 Kc
Ciklododekán fixálószer 1 kg: 2076 Kc
Bookkeeper spray és utántöltő 150gr+ 5670 gr: 14737 Kc (fele mennyiség vásárlása)
Savmentes papírhenger d=15 cm, 2 db: 3452 Kc

Preservation Equipement, Egyesült Királyság

Vas gallusz tinta tesztcsík: 19,85 Font
Sympatex félig áteresztő membrán 5 m: 117,50 Font
ph Teszt toll: 4,4 Font
pH indikátor, finomskálás: 3 db: 47,85 Font

GMW Gabi-Kleindorfer, Németország

Montagepinsel: 92,82 Euro
Filtraloom, nem szövött poliészter segédanyag mosáshoz: 94 Euro
Szívópapír mosás-szárításhoz, 50 m-es tekercs, vastag: 217,77 Euro
Mesh, PEs szita mosás-fitátozás-alátámasztáshoz, papíröntéshez: 151 Euro

2015. év első félévében az alábbi munkákat végezte a műhely. Az éves tervtől eltérően a téli időszakban tapasztalható rendkívüli penészedési folyamat indult be a felújított földszinti tömörállványos raktárakban. Ezek soron kívüli azonnali kezelése elsőbbséget élvezett a további munkák előtt.

A restaurálásra került irategyüttesek (típusa, jelzete, mennyisége)

Dokumentumtípus	Jelzet	M.
Irat, missilis, nyomtatvány, könyvlap	- IV.403.b. 80. kötet. Vp. Vármegye alispáni iktatókönyv 1906. évi II. - Pápai hadigondozási iratok V.573. c. 250 lap; XXI/31.a. 1901-1931. 1-3 d. 3 doboz hadigondozási irat	-45 lap -0,45 ifm
Térkép	- Török Péter (Szentgál) Magyarország földrajzi térkép (110 cm*80 cm) teljes restaurálása, csomagolása	1 db
Plakát, képeslap, rajz, fotó	- Benkő Lajos hagyaték 5 db paszpartuzott fénykép megtisztítása, csomagolása repr. előkészítése	5 db

Fertőtlenítés:

MTVB Tervosztály. Veszprém területrendezési tervek. XXIII. 6/5.	1 ifm/ 7 doboz
MTVB Tervosztály. Területrendezési tervek (Szombathely, Ábrahámhegy-Balatonrendes) XXIII. 6/5.	0,05 ifm
Tervosztály. IV. ötéves terv teljesítés és VI. ötéves terv teljesítés.	0,26 ifm/ 2 doboz
Zirci cisztercita apátság iratai. Apáti tanács és hivatal 1985/1. Rendtagok hagyatékai, XII.2.i. 61.	4 kötet
Ref. egyházkerület 7010. Közgyűlési jegyzőkönyvek (szakkönyvtár)	0,24 ifm/ 1 doboz/ 18 kötet
Ref. egyházkerület 136. Névtárak (szakkönyvtár)	0,15 ifm/ 1 doboz/ 14 kötet
Veszprém város jegyzőkönyveinek másodpéldányai 1766-67. V. 102.a. 173. R 108-ból.	0,02 ifm/ 1 pallium/ 80 oldal
Földszinti raktárak 2014. ősz-tél- 2015. év eleje fűtésmentes időszak következményeképp bepenészedett anyagai	001: 47 polc + 4 polc kötetes anyag 002: 57 polc 003: 27 polc 004: üres Összesen: **135 polc/ 162 ifm** (1 polc 1,2 m)
Pápa város hadigondozási iratok V.573. c.	250 lap
Hadigondozási iratok XXI/31.a. 1-3.d. 1901-1938.	0,45 ifm
Pápa város hadigondozási iratok, V. 73. c	0,06 ifm
Herend község iktatott iratai, XXIII. 788.b. 603-736/ 1969.	152 lap
Zalahaláp adófőkönyvek, 1950-es évek, XXIII. 943.	5 kötet
„Szerencse” brigádnapló, 1981-87., Megyei Kórház anyaga, XXVI.801. 70	6 kötet

Az elvégzett kezelések típusa:

száraz tisztítás, nedves tisztítás, fertőtlenítés, savtalanítás, szakadások ragasztása, hiányok pótlása, papír anyagának megerősítése, könyvkötés-javítás).

A munkafolyamatok jellege miatt ezek külön nem számolhatók, mivel egy-egy dokumentumon több különböző kezelést végzünk. Ami összesíthető: Az elvégzett kezelések típusa: restaurálás, konzerválás (savtalanítás, tintamarás kezelése), fertőtlenítés, könyvkötés-javítás, új könyvkötés készítése, egyedi tárolóeszközök készítése (palliumvágás, mappák, tokok, dobozok készítése.

A munkákat a 2015. év első felében saját műhely végzett csak. Külsős műhelyben nem volt kiadott munka.

A pályázaton restaurálási alapanyagokat sikerült vásárolni a párkányi Ceiba cégtől:
ciklododekánt tintalevédő anyagot, 1 db Wishab puha radírszivacsot, 1 db savmentes archiváló papírhengert, 2 kg Planatol diszeperziós ragasztót, Bookkeeper spray-t és utántöltőt:

Az archiváló hengerből elkészült a magánszemély által levéltárba ajándékozott, majd teljes restuaráláson átesett, két háború közötti Magyarország domborzati- és vízrajzi térképének megfelelő csomagolása:

18
Papuk
Gyer
Szamos
Zsélic
Vilany
Mecs

Az év hátralevő részében kiállításrendezés után a Krasznai hagyaték restaurálása folytatódik a Bookkeeper spray és Wishab radír felhasználásával.

A Közgyűjtemények Kollégiumának ezúton is köszönjük szíves támogatását!

Veszprém, 2015. október 6.

Fa Lili Eszter
restaurátor, MNL VeML